

Aan de voorzitter van de
gemeenteraad van Helmond,
mevrouw P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel

Rekenkamercommissie

Helmond, 26 juni 2017
Onderwerp: jaarrekening 2016

Zaaknummer:
Uw kenmerk:

Telefoon.:
Uw brief d.d.:

Geachte voorzitter van de raad,

Met onze brief van 14 juni 2017 heeft de Rekenkamercommissie u de bevindingen doen toekomen inzake haar werkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening 2016. De commissie heeft u geadviseerd om de jaarverantwoording vast te stellen.

In de vergadering van de commissie financiën van 21 juni 2017 is de jaarverantwoording 2016 behandeld.

Vanochtend hebben wij van onze accountant begrepen dat op grond van uitspraken van de commissie BBV (het orgaan dat de verslaggevingsregels voor overheden opstelt) van afgelopen week de winstneming binnen grondexploitaties eerder zal moeten geschieden, en wel op basis van de POC-methode (Percentage of Completion-methode).

Dit betekent dat er volgens de accountant alsnog aanvullende winstnemingen op de winstgevende grondexploitaties moeten worden verantwoord in de jaarrekening. Deze winsten worden, conform de uitgangspunten in de nota reserves en voorzieningen, verrekend met de algemene reserve van het Grondbedrijf. Per saldo wijzigt het netto resultaat van de jaarrekening daardoor niet; het bruto resultaat echter wel. Het niet wijzigen van de Jaarverantwoording is geen reële optie omdat er dan geen goedkeurende accountantsverklaring kan worden afgegeven.

Vorig jaar heeft de gemeenteraad de nota Grondbeleid vastgesteld. In deze nota is uitgewerkt en besloten hoe binnen Helmond de wet- en regelgeving (BBV) wordt toegepast m.b.t. de grondexploitaties. De aanbeveling van het BBV om de POC-methode (Percentage Of Completion-methode) toe te passen is niet overgenomen in de nieuwe nota Grondbeleid. De Gemeente Helmond heeft gekozen voor het zogenaamde 'voorzichtigheidsbeginsel' dat door de uitspraak van de commissie BBV nu geen stand meer kan houden. Bijgevoegd is een memo van de accountant inzake de gewijzigde winstneming.

Diverse grondexploitaties moeten opnieuw doorgerekend worden en de Jaarverantwoording zal op vele plaatsen aangepast moeten worden. De noodzakelijke aanpassingen kunnen niet tijdig voor de raadsbehandeling van 27 juni verwerkt zijn. De Rekenkamercommissie is ook niet in de gelegenheid om de gewijzigde jaarverantwoording tijdig te beoordelen. Behandeling van de Jaarverantwoording in de raad op 27 juni is naar onze mening derhalve niet opportuun.

De Rekenkamercommissie adviseert u daarom om uitstel bij de provincie aan te vragen en de behandeling van de Jaarverantwoording door te schuiven naar de eerstvolgende raadsvergadering van 29 augustus a.s.

Met vriendelijke groet,

A.J.B.W. Dingen RA
Voorzitter Rekenkamercommissie

Bijlage: toelichting accountant.

Toelichting accountant op correctie winstneming winstgevende grondexploitaties in de jaarrekening 2016.

Winstneming grondexploitaties

Per 1 januari 2016 zijn ingrijpende wijzigingen doorgevoerd in BBV die betrekking hebben op de waardering en presentatie binnen de grondexploitatie. Eén van de wijzigingen betreft de bepalingen rondom tussentijdse winstneming. Deze moet op basis van percentages of completion methode. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er toe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat.

Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van een grondexploitatie. Bij deze methode wordt rekening gehouden met het voorzichtigheidsbeginsel, doordat naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst wordt genomen.

Commissie BVV heeft in de notitie grondexploitaties de volgende voorwaarden gesteld op grond waarvan vastgesteld kan worden of er voldoende zekerheid is om tussentijdse winst te nemen:

1. Het resultaat op grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond(of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Wij constateren dat de gemeente in de nota grondbeleid 2017-2020 haar uitgangspunten heeft gegeven aan hoe om te gaan met tussentijdse winstneming waarbij het voorzichtigheidsprincipe prevaleert boven het realisatiebeginsel.

Op basis van uitspraken van de commissie BBV naar aanleiding van vragen van meerdere gemeenten is gebleken dat de huidige prudente wijze van tussentijdse winstneming van gemeente Helmond niet is toegestaan. Hierdoor dient, aangezien het een significante afwijking betreft ten opzichte van de huidige waardering van de grondexploitatie projecten, alsnog een aanpassing in de jaarrekening 2016 te worden doorgevoerd.

De gemeente wil bij deze tussentijdse winstneming rekening houden met nog eventuele projectrisico's. Wij onderschrijven dat dit binnen BBV mogelijk is. Hierdoor zal winstneming alsnog op een voorzichtige manier plaatsvinden.

Tijdens onze controle hebben wij met name op basis van het voorzichtigheidsbeginsel de focus gelegd op projecten met verliezen als ook aandacht besteed aan projecten waar voorzichtige tussentijdse winstneming heeft plaatsgevonden. Op dat moment was nog onvoldoende inzichtelijk dat toepassing van het realisatiebeginsel op deze stellige wijze moet worden toegepast en dit tot significante mutaties in de jaarrekening leidt. De financiële gevolgen worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbeleid, waardoor ze geen effect hebben op het resultaat.